

Najserdeczniejsze życzenia urodzinowe dla:

W NUMERZE.

Sładami naszych
interwencji

.....Str. 2

Warto wiedzieć

.....Str. 3-4

Sekcja Tarnowskie Góry:

- ✦ Bożena Bogusz
- ✦ Marek Gendera
- ✦ Halina Grzywacz
- ✦ Małgorzata Kubecka-Idaszek
- ✦ Tomasz Malich
- ✦ Żaneta Molenda
- ✦ Gabriela Pietrek
- ✦ Marek Trzeciak
- ✦ Patrycja Wiśniewska

Sekcja Rybnik:

- ✦ Renata Fojcik
- ✦ Beata Kondrot
- ✦ Arkadiusz Lach
- ✦ Renata Przybyła
- ✦ Tomasz Ryś
- ✦ Dariusz Siwakowski
- ✦ Robert Skorupa
- ✦ Andrzej Stencel
- ✦ Tomasz Tuchewicz

Biurowisko Zakładu:

- ✦ Roman Więclaw

Sekcja Głiwice:

- ✦ Bożena Balcerowska
- ✦ Kazimierz Baran
- ✦ Teresa Buks
- ✦ Maciej Karas
- ✦ Krzysztof Marszałek
- ✦ Ewa Miodona
- ✦ Anna Moczyróg
- ✦ Teresa Olbrys
- ✦ Waldemar Pitruski
- ✦ Kornelia Rokicka
- ✦ Jacek Rudowski
- ✦ Dorota Szczypińska

Sekcja Herby Nowe:

- ✦ Olgierd Oziębala
- ✦ Dariusz Pietrzak
- ✦ Ewa Pilarska
- ✦ Marek Wawrzak

Sekcja Racibórz

- ✦ Patryk Farana
- ✦ Zdzisław Makowski
- ✦ Weronika Spirydowicz

*Są dni, które pamiętać należy, te, które w sercu będą zapisane.
Wraz z nimi słowa - życzenia, ciepłe i piękne.. Po prostu
życzenia szczęścia, w każdej życia dziedzinie, niech będzie jak
kwiat wечно kwitnący, niech nigdy przenigdy nie minie.
Lecz do życzeń i radę małą dołączyć wypada:
szczęścia należy pragnąć, bo do pragnących przychodzi.*

Działalność związkowa ma wymiar wielopłaszczyznowy. Do najważniejszych zadań należy dbałość o bezpieczeństwo i higienę pracy, ale i też sprawy socjalne oraz finansowe. Zwracacie się do nas w tych sprawach prosząc o wyjaśnienia czy interwencję wiedząc, że zawsze możecie na nas liczyć. Poniżej zamieszczamy część odpowiedzi na nasze wystąpienia.

**Związek Zawodowy Dyżurnych Ruchu PKP
w Tarnowskich Górach**

W odpowiedzi na pismo Nr MKR ZZDR PKP40/J/2017 PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. Zakład Linii Kolejowych w Tarnowskich Górach informuje:

Ad. 1. Biurko dla posterunku ZMK Zabrze Makoszowy Kopalnia zostanie wykonane z obecnie zamówionego materiału, natomiast zabudowa zostanie przeprowadzona do dnia 04.08.2017r. Poprawka do Regulaminu technicznego na jazdy manewrowe realizowane na Kopalnię Makoszowy została wprowadzona w dniu 18.07.2017r.

Ad. 2. Droga dojazdu i dojazd do posterunku Rbi Ruda Bielszowice jest w zarządzie Urzędu Miasta Ruda Śląska. Dział Nawierzchni, Obiektów Inżynierskich, Budynków i Budowli w dniu 07.07.2017 r. skierował do Urzędu Miasta w Rudzie Śląskiej pismo z prośbą o naprawienie i utwardzenie nawierzchni. Droga dojazdu i dojazd do posterunku Rbi Ruda Bielszowice została utwardzona oraz położono chodnik z kostki.

Dział Szkód Górniczych i Ochrony Środowiska wystąpił w sprawie utrudnionej widoczności w trakcie obserwacji pociągów do KWK Bielszowice o usunięcie zaistniałych szkód górniczych w stacji Ruda Bielszowice. W odpowiedzi uzyskano informację, że Kopalnia jest w trakcie przygotowania przetargu do wyboru wykonawcy dokumentacji technicznej. Termin wykonania dokumentacji zostanie przedstawiony przez KWK Bielszowice po rozstrzygnięciu przetargu, co będzie umożliwiło ustalenie zakresu robót w stacji Ruda Bielszowice.

Ad. 3. Ciekący świetlik na posterunku ZM Zabrze Makoszowy został wyremontowany. Dodatkowo w czerwcu br. świetlik został zabudowany, co poprawiło ogólną estetykę posterunku. Natomiast przesunięcie urządzeń radiołączności pociągowej i manewrowej zostanie zlecone przez Dział Automatyki i Telekomunikacji. Planowany termin realizacji do 30.11.2017r.

Ad. 4. W dniu 04.07.2017r. na posterunku dróżnika przejazdowego nr 15a Orzesze Miasto rozpoczęły się prace związane z remontem pomieszczenia w zakresie malowania ścian wewnętrznych i sufitu, malowanie stolarki okiennej i drzwiowej, naprawa podłogi (układanie płyt OSB, wykładziny PCV).

Dodatkowo zostaną zabudowane drzwi przeszkłone w zamian za okno wewnętrzne (dawne okienko kasy biletowej), które umożliwią przejście do okna zewnętrznego budynku i poprawią widoczność podawania sygnału D8 z wewnątrz pomieszczenia przez dróżnika przejazdowego dla pociągów nadjeżdżających z kierunku st. Łaziska Śr. Zakończenie całości prac na przedmiotowym posterunku planowane jest do 30.08.2017r.

W/w prace wykonuje zespół budynkowy z ISE Gliwice .

Ad. 5. Sekcja Eksploatacji w Rybniku wystąpiła z pismem nr ISE5a-5431-16/2017 z dnia 07.07.2017r. do Działu Gospodarki Materiałowej i Zamówień tut. Zakładu o zakup faksu na posterunek MJ Mikołów Jamna. W dniu 21.07.2017r. wnioskowany faks został przekazany do ISE Rybnik. Faks zostanie zamontowany na posterunku MJ Mikołów Jamna w dniu 31.07.2017 r.

Ad. 6. Remont posterunku nr 11 został zaplanowany przez tut Zakład na rok 2017 w zakresie prac - termomodernizacja ścian, remont pokrycia papowego, roboty wewnętrzne, roboty instalacyjne. Roboty wykona firma zewnętrzna, planowany termin rozpoczęcia prac październik bieżącego roku. W zakresie prac uwzględniono także naprawę kanalizacji ściekowej. W celu zapewnienia odpowiednich warunków sanitarnych w trakcie remontu, posterunek wyposażony został w kabinę TOI-TOI.

**Dyrektor Zakładu
Wojciech Kwiatkowski**

**Pan Dyrektor
ZLK Tarnowskie Góry**

Na skutek interwencji pracowników Międzyzakładowa Komisja Rejonowa Związku Zawodowego Dyżurnych Ruchu PKP przy Zakładzie Linii Kolejowych w Tarnowskich Górach prosi o odpowiedź na pytania:

1. Czy klimatyzatory okresowo są serwisowane?
2. Czy jest to gdzieś odnotowywane, jeżeli tak, to gdzie i w jaki sposób?
3. Czy ktoś potwierdza i kto potwierdza wykonanie przez firmę usługi?
4. Czy ktoś sprawdza czy usługa została wykonana?

Pytania te wynikają z rozmów z pracownikami, którzy twierdzą, iż takowy serwis nie jest wykonywany.

Janusz Waloszczyk

**Związek Zawodowy Dyżurnych Ruchu PKP
w Tarnowskich Górach**

W odpowiedzi na pismo nr MKR ZZDR PKP42/J/17 z dnia 30.06.2017 r. dotyczące serwisowania klimatyzatorów, PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. Zakład Linii Kolejowych w Tarnowskich Górach informuje:

Ad. 1. Klimatyzatory znajdujące się na stanie Zakładu Linii Kolejowych w Tarnowskich Górach serwisowane są 1 raz w roku. Postępowanie prowadzone jest zgodnie z „Regulaminem udzielania zamówień”, przez PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. w formie otwartego zapytania ofertowego.

Ad. 2 . Przeglądy przeprowadzane są w lokalizacjach zgodnie z wykazem stanowiącym załącznik do przedmiotowej umowy. Zakład nie posiada rejestru klimatyzatorów, w którym odnotowuje przeprowadzane przeglądy, natomiast dokonanie serwisu potwierdzone jest w dokumentach wykonania usługi.

Ad. 3 . W zawieranych umowach jest zapis, że podstawą do wystawiania faktury są protokoły odbioru przedmiotu umowy podpisane przez przedstawiciela Zamawiającego. Wykonanie usługi potwierdza naczelnik sekcji lub jego zastępca w formie protokołu odbioru oraz na posterunkach protokoły podpisane są przez pracowników posterunku (dyżurny ruchu, nastawniczy) w dniu przeglądu.

Ad. 4. Serwis klimatyzatorów wykonany przez firmę zewnętrzną na posterunkach potwierdzany jest podpisem pracownika zakładu, przy którym usługa została wykonana. Za weryfikację prawidłowości wykonania usługi odpowiada koordynator z poziomu sekcji, określony w umowie.

**Dyrektor Zakładu
Wojciech Kwiatkowski**

Dnia 1 października 2017 r. wejdzie w życie nowelizacja ustawy emerytalnej przywracająca powszechny wiek emerytalny obowiązujący przed 1 stycznia 2013 r. Powszechnie obowiązujący wiek emerytalny z dniem 1 października 2017 r. będzie wynosił 65 lat – w przypadku mężczyzn oraz 60 lat – w przypadku kobiet. Nowela ta wprowadza także kilka innych zmian istotnych dla świadczeniobiorców, o nich napiszemy w następnym numerze. Poniżej proponujemy tekst o przyszłości naszych emerytur.

Zmiana reguł gry. "O emeryturę każdy musi zadbać samodzielnie".

Coraz więcej Polaków uświadamia sobie, że na państwową emeryturę nie ma co liczyć. Mimo to wizja głodowych emerytur nie powoduje wcale, że zaczynamy odkładać pieniądze na starość. Z badań zrobionych na zlecenie firmy ubezpieczeniowej Prudential wynika, że ponad 60 proc. z nas jest świadoma, że ich emerytura wyniesie zaledwie 1/3 dotychczasowych zarobków, jednak zaledwie 12 proc. mówi, że odkłada jakieś pieniądze na starość. Dlaczego tak się dzieje? Zdaniem ekspertów to nie niskie zarobki są tego przyczyną. Na emeryturze żyjemy coraz dłużej. Włoszki, Słowenki, Francuzki, Belgijki czy Greczynki żyją na emeryturze średnio 27 lat, a długość życia systematycznie się wydłuża. Według szacunków za 10 lat aż 40 proc. mieszkańców Unii Europejskiej będą stanowiły osoby, które przekroczyły 65. rok życia.

Emerytury po nowemu - Od 1 października 2017 roku Polki będą mogły przechodzić na emeryturę w wieku 60 lat, a mężczyźni – w wieku 65 lat. Obniżenie wieku emerytalnego było jedną z obietnic kampanii wyborczej prezydenta Andrzeja Dudy. Dodatkowo istniejące od 17 lat Otwarte Fundusze Emerytalne, zgodnie z zapowiedzią Mateusza Morawieckiego, wkrótce zupełnie przestaną istnieć. Zgodnie z rekomendacjami Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów 25 proc. środków zgromadzonych dotychczas w OFE ma zostać przekazanych do Funduszu Rezerwy Demograficznej. Pozostałe 75 proc. aktywów trafi pod władanie funduszy inwestycyjnych, które powstaną z przekształcenia obecnych OFE.

Eksperti przyznają, że spora część Polaków może czuć się oszukana. – 2,5 mln Polaków, którzy zdecydowali się nadal przekazywać swoje składki do OFE, mogą odczuwać pewne rozczarowanie, gdyż politycy znowu zmieniają reguły gry i kierują ich pieniądze w inne miejsce – tłumaczy Łukasz Kozłowski, ekspert Pracodawców RP, członek Rady Nadzorczej ZUS.

Ekonomista widzi jednak w propozycjach wicepremiera Morawieckiego pozytywne strony. – 75 proc. obecnie zgromadzonych środków zostanie przekazane do III filara, co oznacza, że Polacy zostaną w końcu uwłaszczeni na własnych oszczędnościach emerytalnych. W ten sposób temat zostanie ostatecznie zamknięty i przynajmniej oszczędzający będą mieli gwarancję, iż ta część środków będzie już nie do ruszenia – wyjaśnia Kozłowski.

Pracownicze Programy Kapitałowe, czyli nowa forma oszczędzania - Jednym z elementów zmian mają być także Pracownicze Programy Kapitałowe. Zgodnie z zapowiedziami nowy system emerytalny ma być powszechny i dobrowolny, ale automatycznie zapisywani będą do niego pracownicy w wieku 19–55 lat zatrudnieni w przedsiębiorstwach, które liczą ponad 19 osób. Pracownicze Programy Kapitałowe będą gromadziły środki wpłacane po równo przez pracownika, firmę go zatrudniającą i państwo, a ich wprowadzenie planowane jest od 1 stycznia 2018 r. W sytuacji, gdy perspektywy wysokości przyszłych emerytur są – delikatnie mówiąc – niewesołe, każda inicjatywa sprzyjająca budowaniu dobrowolnych oszczędności emerytalnych jest mile widziana. Konstrukcja systemu powinna być jednak taka, by przystąpienie do programu nie wiązało się z odczuwalnym obniżeniem pensji pracownika. W przeciwnym razie będziemy obserwowali zjawisko masowego wypisywania się z PPK – zwraca uwagę ekspert Pracodawców RP. Założenia Pracowniczego Programu Kapitałowego dobrze ocenia także Paweł Kruszyński z Open Finance – Będzie to prawdopodobnie trochę lepsze OFE i uzupełnienie dla ZUS. Pamiętajmy, że myśląc o emeryturze, musimy myśleć o dodatkowym zabezpieczeniu i w tym przypadku PPK spełni swoją funkcję. Na tę chwilę znany jest nam jedynie zarys planu, powodzenie programu zależy od tego, jakie będą jego założenia szczegółowe – mówi. Programy emerytalne prowadzone przez pracodawców stanowią fundament systemów emerytalnych wielu państw, np. Wielkiej Brytanii. – Działające w Polsce pracownicze programy emerytalne (PPE) nie cieszą się dużą popularnością, choć są korzystne i dla pracodawców, i dla pracowników. To pokłosie zbyt dużej biurokracji, która utrudnia zarówno tworzenie, jak i prowadzenie takich programów. Jest szansa, że reforma systemu emerytalnego to zmieni – ocenia Piotr Minkina, dyrektor ds. produktów inwestycyjnych Union Investment TFI.

Jak wysoka będzie nasza emerytura w przyszłości? - Wysokość świadczenia, które dostaniemy z ZUS po przejściu na emeryturę, jest większości z nas znana. Co prawda, wysyłane kilka miesięcy temu przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych listy z wycenieniami przyszłego świadczenia wiele osób wprawiło w osłupienie, pokazując, na jak niewielkie kwoty mogą liczyć. Mimo to nadal nie widać, żebyśmy zaczęli poważnie myśleć o swojej przyszłości finansowej. Obecnie 10 proc. wszystkich aktywnych Polaków na rynku pracy ma Indywidualne Konto Emerytalne lub Indywidualne Konto Zabezpieczenia Emerytalnego – tylko że na wiele z tych rachunków nie wpływają żadne pieniądze. Eksperti ostrzegają, że przyszłe emerytury będą znacznie niższe od obecnych. O ile świadczenia ze starego systemu wynoszą 80 proc. pensji, to osoby urodzone w latach 80. muszą się liczyć z tym, że ich emerytury spadną do około 30 proc. ostatniego wynagrodzenia.

Dlaczego nie oszczędzamy? - Z jednej strony jesteśmy ciągle społeczeństwem na dorobku, wciąż nienasyconym i głodnym możliwości konsumpcyjnych, jakich przez bardzo długi czas byliśmy pozbawieni. – Możliwości finansowe często nie odpowiadają poziomowi życia, do którego aspirujemy. Rezygnacja z oszczędzania choć trochę pomaga nam pod tym względem zmniejszyć dystans w stosunku do Zachodu – podkreśla Kozłowski. Z drugiej strony Polacy po prostu nie umieją oszczędzać. W przypadku gromadzenia pieniędzy na emeryturę wyjątkowo trafne wydaje się powiedzenie: „czym skorupka za młodu nasiąknie, tym na starość trąci”. – Skłonność do oszczędzania wynosi się z domu – podkreśla Jarosław Bartkiewicz, prezes Prudential w Polsce. Potwierdzają to także liczne badania, które mówią, że młodzi ludzie czerpią swoją wiedzę na temat finansów przede wszystkim od rodziców - nie oszczędzamy na starość, bo nie nauczyli nas tego rodzice ani dziadkowie. Dlatego tak ważne jest, aby rodzice już od małego zachęcali swoje dzieci do przeczności i jednocześnie wytykali marnotrawstwo – mówi. – Nie nauczyli nas tego, więc tak naprawdę nie wiemy, od czego zacząć. Żyjemy w opiekuńczym kraju i jesteśmy nauczeni, że ktoś o nas zadba. Co prawda, ta mentalność z roku na rok się zmienia, Polacy coraz częściej korzystają z produktów inwestycyjnych, jednak daleko nam jeszcze do samodzielności – mówi Paweł Kruszyński. – Z punktu widzenia psychologii dlatego, że jest to dla nas wyrzeczenie, które musimy ponieść w tej chwili, by otrzymać nagrodę w bardzo dalekiej przyszłości. Tymczasem wolimy wydawać pieniądze na rzeczy, które natychmiast dają nam zadowolenie – mówi Piotr Minkina.

– Ponadto w Polsce pokutuje brak dostatecznej wiedzy obywateli o tym, jak działa system emerytalny. Wiele osób wciąż wierzy, że emerytura wypłacana przez państwo wystarczy na dostatnie życie po zakończeniu pracy. Mało kto jednak zadaje sobie trud, by sprawdzić, na jakie świadczenia z ZUS rzeczywiście może liczyć. Taka symulacja otwiera oczy i potrafi zmobilizować do samodzielnego oszczędzania lepiej niż tysiąc słów – dodaje. Zdaniem ekspertów problemem jest też niska znajomość produktów, które służą do samodzielnego odkładania na emeryturę. – Z 16 mln Polaków, którzy co roku wypełniają PIT, niewielu zauważa możliwość odliczenia wpłat na IKZE od podatku. A przecież w ciągu roku korzyść z tego tytułu może wynieść nawet 1500 zł – podkreśla Piotr Minkina.

Jak zachęcić Polaków do oszczędzania? - Przede wszystkim Polaków trzeba edukować. – Większość nie zdaje sobie sprawy z prostego twierdzenia – o emeryturę każdy z nas musi zadbać samodzielnie. Sytuacja gospodarcza w Polsce jest bardzo dynamiczna, a system emerytalny z roku na rok ulega zmianie. Musimy mieć własne zabezpieczenie – wyjaśnia Paweł Kruszyński. – Tutaj pojawia się problem związany z brakiem wiedzy – Polacy boją się pozostawić pieniądze w rękach zarządzających funduszami, nie ufają instytucjom finansowym – dodaje ekspert. Brak zaufania to także efekt działania instytucji finansowych. Tysiące osób, które zainwestowały w tzw. poliso lokaty (polisy z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym), czują się oszukane, gdyż produkty te okazały się drogie, a w wielu przypadkach klientów wprowadzono w błąd co do możliwości wypłacenia środków przed terminem. Co więcej, nawet te korzystne instrumenty do oszczędzania wiążą się z biurokacją. – Kolejny krok, który mógłby zachęcić Polaków do samodzielnego oszczędzania to uproszczenie produktów dostępnych w III filarze emerytalnym. Obecnie IKE i IKZE znacznie się od siebie różnią – limitami wpłat czy warunkami uzyskania korzyści podatkowych. I choć korzystanie z nich jest proste, wielu Polakom mogą się one wydawać zbyt skomplikowane – mówi Piotr Minkina z Union Investment TFI. – Konieczne są także realne zachęty podatkowe do oszczędzania, np. w formie odpisów od podatku dochodowego. Zasady korzystania z tych zachęt nie powinny być tak surowe, jak obecnie, bo z oczywistych powodów mało kto zdecyduje się na zamrożenie swoich oszczędności na kilkadziesiąt lat. Niekoniecznie zachęcajmy Polaków do oszczędzania na emeryturę, ale na inne nie tak długofalowe cele, np. na zakup mieszkania – dodaje.

Jak oszczędzać? - Przede wszystkim samodzielnie i systematycznie. – Samodzielne odkładanie środków na emeryturę to konieczność – mówi ekspert UI. – Kluczem do sukcesu jest regularność wpłacanych składek. To od nas zależy, jaką kwotę będziemy przelewać i gdzie ją ulokujemy – zaplanujmy swoje wydatki i pomyślmy o przyszłości. Wpłacając regularnie kwoty do wybranych funduszy inwestycyjnych czy nabywając bezpośrednio akcje, dbamy o to, aby pieniądze były aktywnie ulokowane i zarabiały na siebie – doradza z kolei Paweł Kruszyński. Zdaniem ekspertów odkładanie części swoich dochodów na przyszłość powinniśmy zaplanować już w momencie podejmowania pierwszej pracy. Im wcześniej zaczniemy, tym mniejsze kwoty wystarczą, by za kilkadziesiąt lat zobaczyć na koncie sporą sumę.

Warto też korzystać z IKE oraz IKZE. – Dzięki nim możemy pomnażać nasze oszczędności, a dodatkowo zyskać na ulgach podatkowych. W perspektywie 30–40 lat te ulgi podatkowe w połączeniu z comiesięcznymi, regularnymi oszczędnościami mogą podnieść sumę zgromadzonych środków o kilkadziesiąt procent w porównaniu z oszczędzaniem w innych rozwiązaniach. Można zaryzykować stwierdzenie, że IKE i IKZE to absolutna podstawa – mówi Piotr Minkina.

– Nie należy odkładać oszczędzania na później, lecz zacząć możliwie najwcześniej. Złotówka zaoszczędzona w wieku 30 lat będzie bowiem pracowała i dawała procent siedmiokrotnie dłużej niż ta sama złotówka zaoszczędzona dopiero, gdy będziemy mieli 60 lat (zakładając, że przejdziemy na emeryturę w wieku 65 lat). Im dłużej zwlekamy, tym wyżej będzie zawieszona dla nas finansowa poprzeczka – jeśli zaczniemy w młodym wieku, nawet stosunkowo małe kwoty przyniosą duży efekt – podkreśla Kozłowski.

Gdzie najlepiej oszczędzać na emeryturę? - Do oszczędzania na własną rękę najlepiej wybrać Indywidualne Konto Emerytalne (IKE) lub Indywidualne Konto Zabezpieczenia Emerytalnego (IKZE). Takie konto można otworzyć m.in. w banku, towarzystwie funduszy inwestycyjnych, domu maklerskim lub zakładzie ubezpieczeń. – IKE i IKZE stanowią tzw. III filar emerytalny. Ich największą zaletą są ulgi podatkowe. Oba konta zwalniają z 19-procentowego podatku Belki, który normalnie państwo pobiera od naszych zysków z inwestycji. IKZE daje ponadto możliwość odliczenia wpłat przy okazji rozliczeń z fiskusem. Co ważne, w przeciwieństwie do środków zgromadzonych w ZUS i OFE, pieniądze zgromadzone na dobrowolnych kontach emerytalnych należą wyłącznie do oszczędzających. Nie musimy się więc martwić, że „znikną” one przy okazji zmian w systemie emerytalnym – mówi Minkina.

– Najlepiej udać się do specjalisty, który pokaże, jakie są możliwości i wybierze indywidualne rozwiązanie – nie ma jednego najlepszego rozwiązania dla wszystkich. Na rynku mamy wiele możliwości, a korzysta z nich bardzo mało osób – IKE i IKZE są ciekawym rozwiązaniem, z którego korzysta zaledwie 4–5 proc. Polaków – zauważa Paweł Kruszyński z Open Finance.

– Doświadczenia historyczne pokazują, że na długą metę największe zyski przynoszą inwestycje w akcje. Trzeba jednak pamiętać, że każdy w inny sposób toleruje ryzyko i nigdy nie ma gwarancji, że teoretycznie najlepszy instrument w praktyce da najwyższą stopę zwrotu. Ciekawą opcją są m.in. fundusze indeksowe, które pobierają bardzo niskie opłaty za zarządzanie w porównaniu do tradycyjnych podmiotów – mówi Łukasz Kozłowski.

Czego się wystrzegać? - Najlepsza rada to nie zwlekać. – Dla dwudziesto czy trzydziestolatka emerytura wydaje się czymś bardzo odległym. W rzeczywistości czas biegnie bardzo szybko. W przyszłości mogą pokutować również zaniedbania związane z doбором inwestycji. Jeżeli na początku oszczędzania na emeryturę wybieramy bardzo nisko dochodowe rozwiązania, to nie spodziewajmy się kokosów w przyszłości. Będąc młodym, warto maksymalizować potencjał po to, by z biegiem czasu bardziej przymierzać się do ochrony pomnożonego majątku – mówi Piotr Minkina.

– Jeśli brakuje nam już kilka lat do emerytury, nie warto próbować nadrabiać straconego czasu poprzez zaangażowanie w mocno ryzykowne formy inwestowania. Jeśli bowiem przyjdzie pogorszenie sytuacji na rynku i poniesiemy straty, może już nie wystarczyć nam czasu na ich odrobienie przed momentem, kiedy będziemy musieli zacząć korzystać ze zgromadzonych środków – wyjaśnia Łukasz Kozłowski.

Trzeba także dywersyfikować swoje inwestycje. – Wolne środki powinniśmy zabezpieczyć w sytuacji, gdy ograniczamy się do jednego środka inwestycyjnego, nie gwarantujemy sobie poczucia bezpieczeństwa. No bo co zrobimy, gdy inwestycja ta nie będzie udana? Nie traktujmy pieniędzy jako środka na „czarną godzinę” – pozwólmy, aby zarabiała na siebie – tłumaczy ekspert Open Finance.

Biuletyn redaguje:

Janusz Waloczyk Damian Stelmach

<http://www.mkrzzdrpkp.tgory.pl/>

719-1350

**MKR ZZDR PKP
przy ZLK T. Góry**